

Miljørettet helsevern, smittevern, beredskap og planarbeid

Kurs B i samfunnsmedisin våren 2023

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet i samarbeid med Norsam. Det starter med litt individuelt forarbeid før digital kursdag tirsdag 14. februar, deretter blir det noe hjemmearbeid og et digitalt gruppemøte før kurssamling tirsdag 14. mars til torsdag 16. mars på Soria Moria i Oslo. Kurs B arrangeres som et parallelt kurs med kurs C (Folkehelsearbeid) og kurs I (Global helse).

Antall deltakere: 30

Læringsmål

Kursdeltakerne skal få oversikt over forebyggende og grupperettede fagområder i samfunnsmedisin. Kurset skal gi innføring i lovverk og saksbehandling innenfor fagområdene, og gi deltakerne støtte til praktisk håndtering av slike problemstillinger i egen arbeidssituasjon.

Innhold

Kurset vektlegger sammenhengen mellom hovedtemaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap og inkluderer planarbeid under hvert av hovedtemaene.

Kurset er koblet til disse læringsmålene i ny spesialistutdanning:

Spes/LM-kode	LM ID	TEMA/OMRÅDE	LÆRINGSMÅL
SAM	024	Ledelse og administrasjon	Beherske delegering, samhandling og brukermedvirkning.
SAM	026	Plan- og prosjektarbeid	Ha god kunnskap om plan- og prosjektarbeid.
SAM	027	Plan- og prosjektarbeid	Beherske planprosesser og gjennomføring av prosjekter i egen virksomhet.
SAM	032	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid nasjonalt og lokalt.
SAM	033	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar, roller og myndighet for beredskap nasjonalt og i egen organisasjon.
SAM	035	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Selvstendig kunne anvende samfunnsmedisinsk kompetanse i en krisesituasjon.
SAM	036	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om lovgrunnlaget og andre styrende dokumenter for smittevernarbeidet.
SAM	037	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om kommunelegens særlige ansvar for smittevernarbeidet i kommunen.
SAM	038	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Beherske ledelse og organisering av smittevernarbeid.
SAM	039	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar for miljørettet helsevern i kommunen.
SAM	040	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha kjennskap til tilsyn innen miljørettet helsevern.

Gjennomføring av kurset

Vi begynner med en digital kursdag tirsdag 14. februar og avslutter med kurssamling på Soria Moria tirsdag 14. til torsdag 16. mars. Et viktig formål med kurs er faglige diskusjoner og nettverksbygging. Kurset forutsetter aktiv deltakelse og medvirkning. Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Gruppene møtes en gang digitalt i perioden mellom digital kursdag og kurssamlingen, der hver kursdeltaker legger frem et av sine problemnotat. Kursmiddag onsdag 15. mars er å anse som en del av programmet. Fysisk deltakelse er påkrevet 14. til 16. mars.

Det benyttes Teams som teknisk løsning den første dagen. Deltakerne får tilsendt møteinvitasjon med lenke på epost.

Forarbeid til gruppearbeid

Hver deltaker skal sende inn tre halvsideslange problemnotater eller kasusbeskrivelser som er egnet for gruppediskusjon; ett for hvert av temaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap.

Alle kursdeltakerne skal legge fram ett av sine notater i digitalt gruppearbeid.

Notatene skal ta utgangspunkt i konkrete problemstillinger, fortrinnsvis fra egen praksis, virksomhet, organisasjon eller arbeidsplass. Dersom du ikke har eksempler fra eget arbeid kan du snakke med kolleger, hente eksempler fra kommunen du bor i (for miljørettet helsevern kan det for eksempel være klagesaker eller politiske saker), eller søke på nett. Notatene skal presentere saken og de problemstillinger den reiser, og kan eksempelvis inneholde noe om:

Hvem håndterer denne typen problemstillinger lokalt og/eller sentralt?

Hvilke regelverk er aktuelt?

Hvem kan bistå/hvor kan man søke råd?

Hvilke tiltak er aktuelle?

Problemnotatene sendes til IdaTonning.Royseth@fhi.no senest 14. februar 2023. Ta kontakt med kurskomiteen dersom det er vanskelig å få ferdig alle tre notatene til den datoen. Forarbeidet teller 4,5 kurstimer. Bare de som har sendt inn problemnotater, kan få kursbevis.

Gruppearbeid under kurset

Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Gruppearbeidet er todelt:

1) Drøfte egne problemstillinger – i digitalt gruppearbeid

Hver gruppedeltaker skal legge fram ett av sine innsendte notater – valgfritt tema – og la gruppa diskutere denne saken. Sett av ca. 5 minutter til fremlegging og noen minutter til diskusjon per notat. Gruppene møtes digitalt en gang i perioden mellom digital kursdag og kurssamlingen.

2) Presentere én sak – på kurssamlingen på Soria Moria

Kursledelsen har til hver gruppe valgt ut (og modifisert litt) én sak blant innsendte notater (fra dette eller tidligere kurs). Gruppa skal drøfte denne saken inngående. Det blir satt av tid til gruppearbeid i løpet av kurssamlingen på Soria Mora. Hver gruppe skal presentere sitt arbeid med denne saken på 10-15 minutter under overskriftene «saken», «problemstillinger», «momenter i vurderingen» og «forslag til løsning» etterfulgt av 10 minutters diskusjon med resten av kursdeltakerne og kursledelsen.

Lesepensum

Før kurset skal deltakerne forberede seg ved å lese visse dokumenter og gjøre seg kjent med visse nettsider - dvs. åpne nettsidene og bla gjennom undersider for å se hva som finnes av hjelpemidler der og gjerne lese det man synes er særlig relevant for eget arbeid. Samlet skal man bruke 2,5 timer.

Les:

Nasjonal helseberedskapsplan, kapittel 1-4 og 9.

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/hod/fellesdok/planer/helseberedskapsplan_010118.pdf

Bli kjent med:

- Miljø og helse: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/miljo-og-helse>
- Miljø og helse: <https://www.fhi.no/ml/miljo/>
- Smittevernveilederens temakapitler.
<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/> - spesielt kapitlene om:
 - Smittevernarbeidet i Norge
 - Lovverk og smittevern
 - Utbrudd av smittsomme sykdommer

Strålevernets temasider: <https://www.dsa.no>

Risiko, sårbarhet og beredskap: <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Timeplan

Tirsdag 14.februar - digital kursdag kl. 13.00 - 16.00

13.00 - 13.30	Velkomst, presentasjon av kurset og deltakerne <i>Kursledelsen</i>
13.30 - 14.00	Overordnet organisering av helseberedskapen i Norge: lovverk, veiledere og planer <i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>
14.00 - 14.10	Pause
14.10 - 14.50	Helsedirektoratet og helseberedskap: koordinering, roller og kriseutvalg <i>Helen Brandstorp, Helsedirektoratet</i>
14.50 - 15.00	Pause
15.00 - 15.45	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i smittevernet <i>Preben Aavitsland, Folkehelseinstituttet og Universitetet i Bergen</i>
15.45 - 16.00	Inndeling i grupper, bli kjent og avtale møtetidspunkt

Arbeid i perioden mellom digital kursdag og kurssamling på Soria Moria

- Gruppene møtes en gang i perioden mellom digital kursdag og kurssamling, der hver deltaker presenterer ett eget problemnotat (1 t).
- Kursdeltakerne skal gå igjennom opplæringsmaterieell som sendes ut (1t):
 - o Lovverk, veiledere, organisering og faglig bistand i smittevernet
Tone Bruun, Folkehelseinstituttet
 - o Strålevern

Folkehelseinstituttet/ Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
- Tilsendt quiz basert på lesepensumet som kursdeltakerne har gjennomgått før kurset

Tirsdag 14.mars: Helseberedskap og smittevern kl. 10.00 - 16.30

10.00 - 10.15	Velkommen og presentasjon av kursdeltakere
10.15 - 11.00	Folkehelseinstituttet og helseberedskap: overvåking, faglig bistand og risikovurdering <i>Siri Feruglio, Folkehelseinstituttet</i>
11.00 - 12.00	Gruppearbeid
12.00 - 13.00	Lunsj
13.00 - 13.40	Statsforvalterens rolle innen smittevern, miljørettet helsevern og helseberedskap <i>Statsforvalter</i>

13.40 - 13.50	Pause
13.50 - 14.30	Aktuell utfordring i smittevernet: vaksinasjon <i>Folkehelseinstituttet</i>
14.30 - 15.30	Gruppearbeid
15.30 - 15.45	Pause med servering
15.45 - 16.30	En kommunal smittevernleges hverdag <i>Einar Sagberg, Drammen kommune</i>

Onsdag 15.mars: Smittevern, miljørettet helsevern og helseberedskap kl. 08.30 - 18.00

08.30 - 09.15	Praktisk anvendelse av smittevernloven <i>Jurist fra Helsedirektoratet og en fra smittevern ved Folkehelseinstituttet</i>
09.15 - 09.25	Pause
09.25 - 09.55	Samarbeid mellom FHI, kommunelegen og Mattilsynet i smittevernet <i>Hilde Marie Lund, Folkehelseinstituttet</i>
09.55 - 10.10	Pause
10.10 - 10.50	Lovverk, veiledere, organisering og bistand i miljørettet helsevern <i>Helsedirektoratet</i>
10.50 - 11.00	Pause
11.00 - 11.30	Gruppearbeid 30 min – ferdigstille presentasjon
11.30 - 12.30	Lunsj
12.30 - 13.10	Atomberedskap <i>Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet</i>
13.10 - 13.20	Pause
13.20 - 14.45	Presentasjon gruppearbeid gruppe 1, 2 og 3
14.45 - 14.55	Pause
14.55 - 15.35	Aktuell utfordring i smittevernet: Antibiotikaresistens <i>Folkehelseinstituttet</i>
15.35 - 15.50	Pause med servering
15.50 - 16.30	Helse, miljø og klima <i>Ernst Kristian Rødland, Folkehelseinstituttet</i>
17.00 - 18.00	Fellesforelesing
	Kursmiddag

Torsdag 16.mars: Miljørettet helsevern kl. 08.30 - 15.30

08.30 - 09.40	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i miljørettet helsevern <i>Hubert Dirven, Folkehelseinstituttet</i> Gruppetidiskusjon <i>Hubert Dirven og Christine Instanes, Folkehelseinstituttet</i>
09.40 - 09.55	Pause
09.55 - 10.35	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: støy

	<i>Gunn Marit Aasvang, Folkehelseinstituttet</i>
10.35 - 10.50	Pause
10.50 - 11.50	Presentasjon gruppearbeid gruppe 4 og 5
11.50 - 12.50	Lunsj
12.50 - 13.50	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: inneklime <i>Johan Øvrevik, Folkehelseinstituttet</i>
13.50 - 14.05	Pause
14.05 - 15.05	Kommuneoverlegen og miljørettet helsevern <i>Matilde Risopatron Berg, Nannestad kommune</i>
15.05 - 15.30	Evaluering og avslutning

Kursledelse

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Norsk samfunnsmedisinsk forening.
Kurslederne er:

Tone Bruun

Preben Aavitsland

Helena Niemi Eide

Christine Instanes

Silje Bruland Lavoll

Evaluering

Det sendes ut evalueringskjema i etterkant av kurset